

Co-funded by
the European Union

Wsparcie cyfrowe dyrektorów szkół podstawowych

Akronim projektu:	ePRI4ALL
Nazwa projektu:	Open as for primary school principals to support inclusive education through online learning
Numer projektu:	2021-1-ES01-KA220-SCH-000024243

Historia dokumentu

Wersje	Data	Zmiany	Rodzaj zmian	Wprowadzone przez
Wersja 1.0	30/5/2023	--	--	UNIMORE
Wersja zedytowana				
Wersja ostateczna				

<u>Informacje o dokumencie</u>	
Nazwa identyfikacyjna dokumentu:	1 Module 1_UNIMORE_final version_PL
Tytuł dokumentu:	Moduł 1
Nazwa rezultatu:	Rezultat 2_T2
Data dostarczenia:	
Rodzaj aktywności:	Materiały do nauki
Organizacja:	UNIMORE
Poziom upowszechnienia:	Otwarty

Uwaga

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Niniejszy dokument jest własnością Konsorcjum ePRI4ALL. Materiały projektowe opracowane w kontekście działań związanych z zarządzaniem projektami i ich wdrażaniem nie mogą być kopiowane ani rozpowszechniane w jakiegokolwiek formie lub w jakikolwiek sposób bez uprzedniej pisemnej zgody konsorcjum ePRI4ALL.

This work is licensed under [CC BY-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

The license enables reusers to distribute, remix, adapt, and build upon the material in any medium or format, so long as attribution is given to the creator. The license allows for commercial use. If you remix, adapt, or build upon the material, you must license the modified material under identical terms.

Uwaga dotycząca terminologii

W tych materiałach czasem nawiązuje się do członków „wrażliwych grup”, którzy potrzebują integracyjnego uczenia się i edukacji. Pragniemy zauważyć, że to określenie może być źle rozumiane, ponieważ kryje w sobie wiele innych aspektów tożsamości. Uczniowie i rodzice należący do tych grup są czymś więcej niż tylko etykietą, którą przyklejają im prawne lub administracyjne procesy.

Wrażliwość nie jest nieodłączną cechą grupy, lecz konsekwencją struktur, systemów i być może wielokrotnych dyskryminacji. Bycie szufladkowanym jako „wrażliwym” przesłania sprawność i siłę, którą posiada wielu uczniów i rodziców, oraz może to być postrzegane jako osłabiające.

Jednakże w tych materiałach łączymy różne wątki dyscyplinarne, każdy z nich charakteryzuje się specyficznym rozumieniem i zastosowaniem terminologii. Aby uniknąć niejasności, zdecydowaliśmy się zachować skróconą terminologię, z którą większość użytkowników tych materiałów będzie zaznajomiona.

ZAWARTOŚĆ

**I. Wstęp:
Cele kształcenia**

**II. Edukacja
integracyjna**

**III. Universal Design
for Learning**

**IV. Integracyjna
cyfrowa edukacja**

**V. Cyfrowa ocena w
integracji**

**VI. Pytania i
odpowiedzi**

I. Wstęp: Cele kształcenia

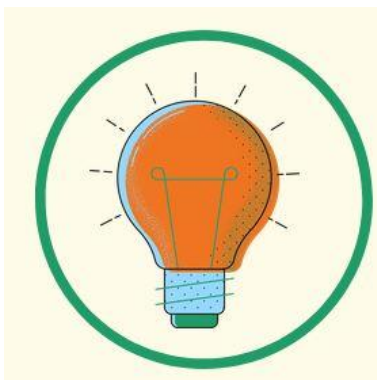
I. Wstęp: Cele kształcenia

Oczekujemy, że po ukończeniu tego szkolenia będziesz

Wiedzieć...

- jak wybrać narzędzia cyfrowe, które wspomogą pełną różnorodność osób uprawnionych, w tym uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji (uniwersalne podejście do nauki).
- jaki jest potencjał i ograniczenia technologii cyfrowej jako środka ulepszającego efektywne i integracyjne nauczanie w szkole podstawowej.

Rozumieć...

- jak ocenić i wybrać najbardziej motywujące i przyjazne dla użytkownika narzędzia cyfrowe do połączenia kursów ze środowiskiem cyfrowym, uwzględniając szczególne potrzeby kulturowe społeczności szkolnej.
- jak zachęcić do uczestnictwa rodziny z wrażliwych i/lub kulturowo zróżnicowanych sfer.

Mógl...

- zapewnić równy udział wszystkich uczniów w procesie edukacji cyfrowej, umożliwiając kadry nauczycielskiej rozwijanie kultury integracji cyfrowej w społeczności szkolnej.
- wdrażać na bieżąco miarodajne ocenianie za pomocą technologii - niezależnie od tego, czy chodzi o wystawianie ocen, ich brak, ćwiczenia w klasie, czy samoocenę uczniów.

II. Edukacja integracyjna

Wrażliwość:

Możliwość wykluczenia grupy osób ze względu na dyskryminację ze względu na: płeć, odosobnienie, majątek, niepełnosprawność, pochodzenie etniczne, posługiwanie się innym językiem, migrację, wysiedlenie, więzienie, orientację seksualną, tożsamość płciową i jej wyrażanie, religię oraz inne przekonania i postawy (UNESCO, 2020, str.4)

Osoba może doświadczyć wykluczenia na różne sposoby.

Intersekcjonalność:

oznacza, „że na osobę, grupę osób, organizację lub problem społeczny wpływa szereg presji, sił, podważania, dyskryminacji i wad" (Agencja UE, 2021b, str.6).

Skuteczna integracja w edukacji musi zatem uwzględnić doświadczenie uczniów związane z integracją lub wykluczeniem nie tylko w sytuacjach związanych z nauką, ale także pod kątem wpływów z poziomu organizacyjnego, interpersonalnego i społecznego.

UNESCO.
2020. Global
Education
Monitoring
Report 2020:
Inclusion and
education: All
means all.
Paryż,
UNESCO.

INTEGRACJA

- „Proces składający się z działań i praktyk, które uwzględniają różnorodność i budują poczucie przynależności, zakorzenione w przekonaniu, że każdy człowiek ma wartość i potencjał oraz należy go szanować” (UNESCO, 2020, str. 419).
- Integracja sugeruje wszechstronne postrzeganie i docenianie różnorodności w obrębie mniej ściśle określonej społeczności.
- Integracja nie skupia się na konkretnej „grupie docelowej”, lecz stosuje zasadę skupiającą się na uczniu, zapewniając wszystkim uczniom wysokiej jakości edukację.
- Integracja jest rozumiana jako koncepcja teoretyczna w rozumieniu pożądanego celu do osiągnięcia, a nie jako aktualna sytuacja społeczna. (źródło, AGENDA 2030)

najpierw może być przydatne skupienie się na osobach lub grupach, które są w szczególności narażone na wykluczenie przez system, który będzie wyznaczał kierunki określania warunków integracji w systemie edukacji

Specjalne Potrzeby
Edukacyjne - SEN

Strona internetowa poświęcona edukacji integracyjnej w praktyce

UNESCO (2009) Policy Guidelines on Inclusion in Education. UNESCO, Paryż

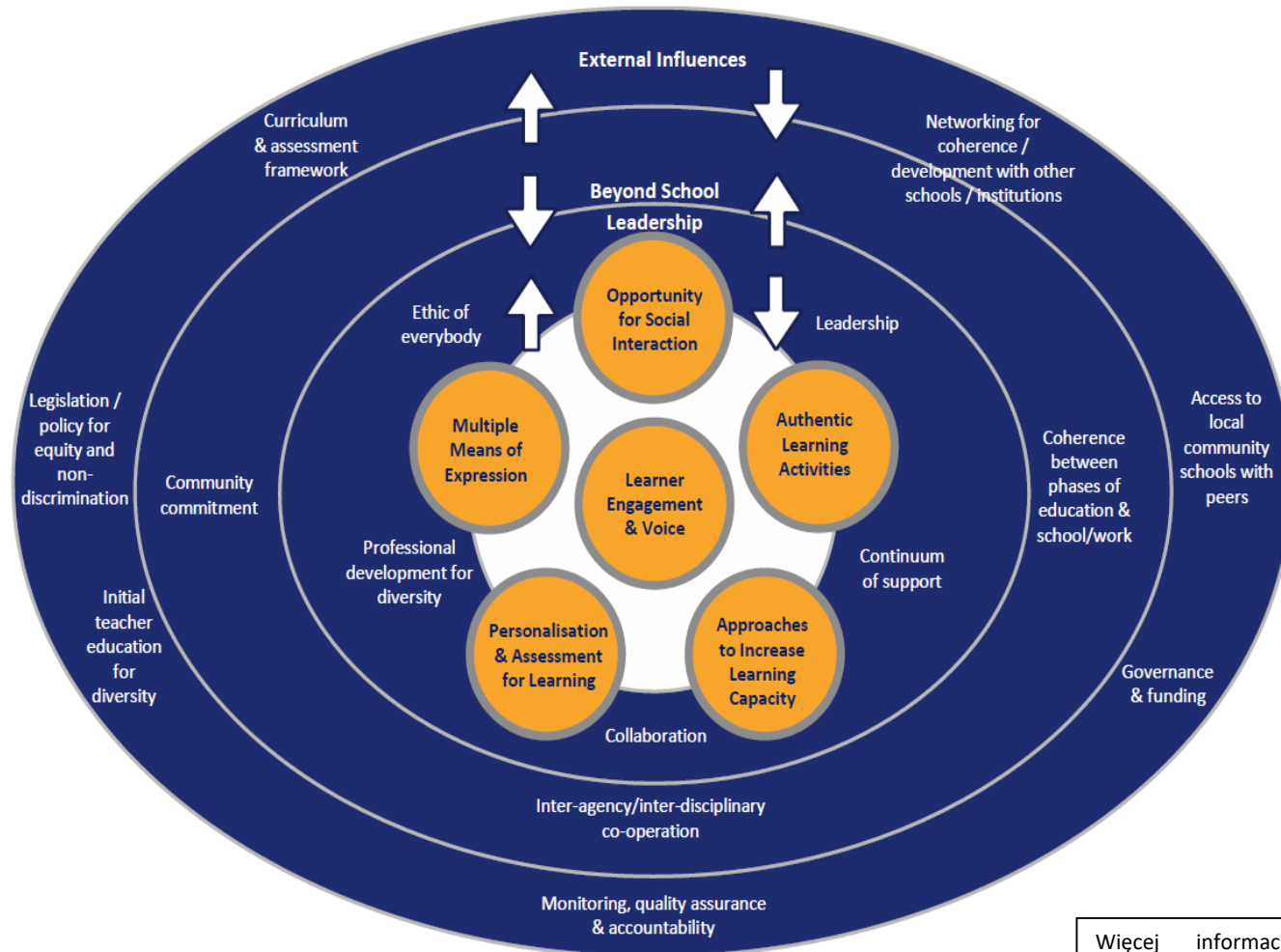
Art. 24-Education- United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities (2006) (UNCRPD)

RÓWNOŚĆ

Definiując równość, Komisja Wspólnot Europejskich (2006) uważa, że jest ona: „... postrzegana jako stopień, w jakim jednostki mogą korzystać z edukacji i szkoleń, pod względem możliwości, dostępu, traktowania i rezultatów” (str. 2). Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) (2007) łączy równość ze sprawiedliwością i oświadcza, że osobiste i społeczne okoliczności nie powinny stanowić przeszkody w realizacji potencjału edukacyjnego.

EDUKACJA INTEGRACYJNA

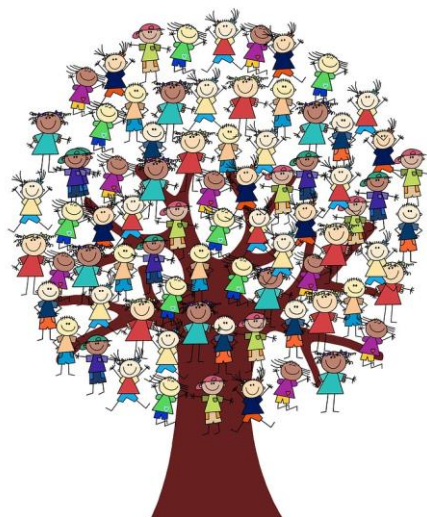
Model ekosystemu edukacji integracyjnej (opracowany na podstawie Agencji UE, 2017b, str.11 - Oryginalny model został zaprojektowany w celu zapewniania całościowego przeglądu złożonych sieci w środowisku, które wpływają na każdego ucznia. Wszystkie poziomy w modelu oddziałują i wpływają na siebie wzajemnie.

Więcej informacji w
Module 3

EDUKACJA INTEGRACYJNA

UNESCO (1994) Oświadczenie z Salamanki dotyczące edukacji integracyjnej: Zwykłe szkoły ukierunkowane w stronę integracji są najefektywniejszym sposobem zwalczania zachowań dyskryminacyjnych, tworzenia przyjaznych wspólnot, budowania społeczeństwa integracyjnego i zapewniania edukacji dla każdego; co więcej, zapewniają one skuteczną edukację dla większości dzieci i poprawiają wydajność, a w efekcie wzmacniają opłacalność całego systemu edukacji. (str. 8)

UNESCO (1994)
[Międzynarodowa
Konferencja na temat
specjalnych potrzeb w
edukacji: dostępność i jakość,
Salamanca, Hiszpania, 1994](#)

Dowiedz się
więcej...

European Agency for Special Needs and Inclusive Education, 2019. Inclusive School Leadership: Exploring Policies Across Europe. (E. Óskarsdóttir, V. Donnelly and M. Turner-Cmuchal, eds.). Odense, Dania

EDUKACJA INTEGRACYJNA

Program nauki

Obecne użycie terminu „integracja” zaczyna się od stwierdzenia, że uczniowie z SEN mają prawo do programu nauczania odpowiadającego ich potrzebom, oraz że systemy edukacji mają obowiązek je zapewnić. Program nauczania nie jest ustalony, lecz należy go dopracować, aż będzie odpowiedni dla wszystkich uczniów. Elastyczny program nauczania jest korzystny dla wszystkich uczniów, ponieważ bierze pod uwagę osobiste zainteresowania i style uczenia się, poszerza horyzonty nauczania i może promować wspólne zrozumienie.

Oprócz tych pomysłów istnieją następujące kluczowe propozycje:

- Program nauczania dla wszystkich uwzględnia naukę akademicką, jak i socjalną. Cele programu nauczania i jego realizacja powinny odzwierciedlać ten podwójny nacisk;
- Integracja to proces, a nie stan. Nauczyciele zawsze będą musieli posuwać swoją pracę do przodu, aby umożliwić uczenie się i uczestnictwo wszystkim uczniom.

EDUKACJA INTEGRACYJNA

Charakterystyka i umiejętności nauczycieli

Wszyscy nauczyciele powinni mieć pozytywne nastawienie do wszystkich uczniów; potrzebują doświadczeń, które rozwiną pozytywne postawy i wartości oraz zachęcą ich do badań, rozmyślania i znajdowania innowacyjnych rozwiązań nowych wyzwań, jakie stwarzają różnice uczniów. W szczególności nauczyciele powinni cieszyć się wsparciem ze strony kolegów powiązanych z innym doświadczeniem specjalistycznym i współpracować, przechodząc z indywidualnego do zbiorowego podejścia do swojej pracy.

Wszyscy nauczyciele powinni rozwijać umiejętności, wiedzę i zrozumienie, aby zaspokoić różnorodne zapotrzebowania wszystkich uczniów:

- zapewniać wszystkim uczniom szeroki wybór możliwości uczenia się, zgodnie z poglądem, że inteligencja jest wielowymiarowa;
- stosować różnorodne podejścia do nauczania, korzystając z elastycznych grup i uwzględniając preferencje uczniów;
- zaplanować odpowiedni program nauczania, który dostarcza spójnych możliwości rozwoju podstawowych kompetencji międzyprzedmiotowych i znaczącego zaangażowania wszystkich uczniów; oraz
- współpracować z kolegami z pracy w celu stworzenia indywidualnych planów, aby zapewnić spójne zapewnienie niezbędnego wsparcia, pomocy i adaptacji w celu zaspokojenia potrzeb uczniów.

Zasoby projektu
profesjonalnego
doskonalenia
zawodowego
nauczycieli na rzecz
włączenia społecznego

3-stronnicowa infografika -
[Teacher Professional Learning
for Inclusion](#)

DYREKTORZY SZKÓŁ INTEGRACYJNYCH POWINNI

- 1** Ustanowić korzystny etos i kulturę nauki, wyraźnie wyrażając swoją wizję oraz wartości i przekonania dotyczące integracji, zapewniając, że integracja i dobro uczniów będą miały kluczowe znaczenie dla wszystkich polityk i będą widoczne we wszystkich praktykach;
- 2** Organizować działania szkoły w sposób, który unika szufladkowania i kategoryzacji uczniów, np. elastyczne, mieszane grupy podczas różnych aktywności;
- 3** Aktywnie pracować nad promowaniem reakcji na różnice obejmujące uczniów przez poszerzanie tego, co jest dostępne w ich codziennym środowisku nauki;
- 4** Zachęcić i wzmocnić kadrę do rozwinięcia swoich zdolności i kompetencji, aby zaspokoić różnorodność potrzeb przez różne podejścia oraz wносить swoją wiedzę specjalistyczną do całej społeczności szkolnej;
- 5** Wspierać personel, aby zastanowił się nad swoją praktyką i stał się niezależnym uczniem przez całe życie;
- 6** Zarządzać zasobami efektywnie i zadbać o to, aby odzwierciedlały one i szanowały różnorodność uczniów w szkole;
- 7** Opracować skuteczne obserwowanie, samoocenę i ewaluację skupioną na uczniu, by pomóc w planowaniu i strategicznych doskonaleniach w celu rozwijania szkolnych zdolności wspierania możliwie najlepszego postępu wszystkich uczniów;
- 3** Zarządzanie personelem specjalistycznym oraz wewnętrzną i zewnętrzną siecią, aby wziąć na siebie wspólną odpowiedzialność, a także współpracować w sposób partnerski, aby ułatwić wszystkim uczniom dostęp do programu nauczania i zajęć pozalekcyjnych; oraz
- 9** Efektywną komunikację z lokalną społecznością, interdyscyplinarnymi usługami technicznymi i specjalistycznymi, aby zapewnić holistyczne i skoordynowane podejście do uczniów oraz ich rodzin, które uznaje znaczenie zaspokajania szerszych potrzeb w celu poprawy uczenia się.

III. Universal Design for Learning

Universal Design

„Projektowanie produktów, środowisk, programów i usług tak, aby były użyteczne dla wszystkich w jak największym stopniu, bez konieczności adaptacji lub specjalistycznego projektowania" (UNESCO, 2020, str. 420).

Taki zamysł jest ambitnym standardem w podejściu zapobiegawczym. Celem powinno być wdrożenie placówek edukacyjnych dostosowanych do potrzeb wszystkich uczniów. Takie rozumienie profilaktyki jest całkowicie zgodne z koncepcją podejścia do polityki **zapobiegania, interwencji i rekompensacji** (Prevention-Intervention-Compensation), określoną w Zaleceniu Rady ds. Integracyjnej Edukacji w sprawie polityk mających na celu ograniczenie zjawiska przedwczesnego kończenia nauki (Rada Unii Europejskiej, 2011). Agencja następnie poszerzyła tę koncepcję o obszar edukacji integracyjnej. Cele edukacji integracyjnej można najskuteczniej zrealizować, gdy polityka i praktyka:

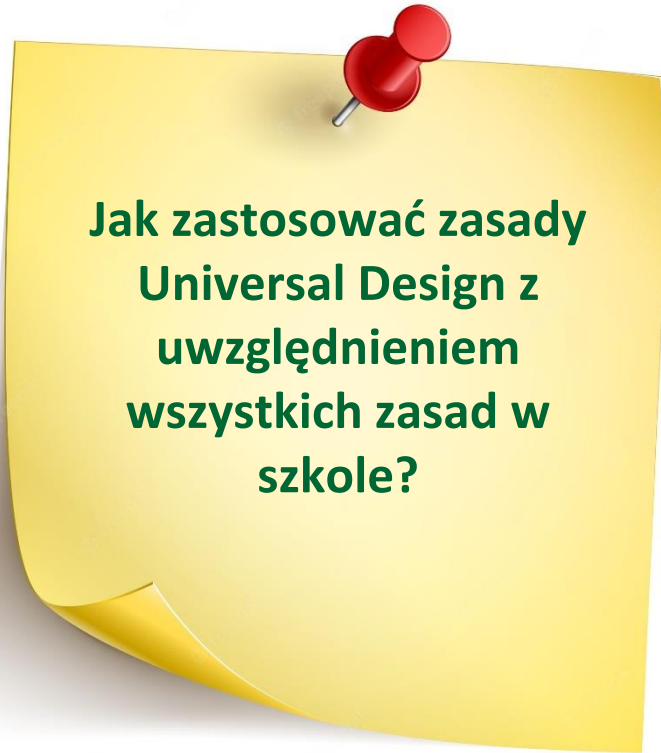
- „zapobiegają różnym formom wykluczenia edukacyjnego, zanim one wystąpią”;
- „interwenują, aby zapewnić dobrej jakości edukację integracyjną”, która jest zawsze dostępna dla wszystkich uczniów;
- „rekompensują konkretnymi działaniami i zapewnieniem, gdy zapobieganie i interwencja nie wystarczą”, aby adekwatnie zaspokoić potrzeby uczniów w placówkach integracyjnych (Agencja Europejska, 2018, str. 18).

Usuń bariery w uczeniu się, zapewniając jednocześnie wymagające środowisko dla wszystkich (źródło www.disabili.com)

Prezentacja Universal Design
for Learning przygotowana
przez zespół

**Jak zastosować zasady
Universal Design z
uwzględnieniem
wszystkich zasad w
szkole?**

Universal Design for Learning (UDL) to platforma usprawniająca i optymalizująca nauczanie i uczenie się dla wszystkich ludzi bazując na naukowych spostrzeżeniach na temat tego, jak uczą się ludzie.

Universal Design for Learning Guidelines

The UDL Guidelines are a tool used in the implementation of Universal Design for Learning. These guidelines offer a set of concrete suggestions that can be applied to any discipline or domain to ensure that all learners can access and participate in meaningful, challenging learning opportunities.

[Visit the UDL Guidelines](#)

AFFECTIVE NETWORKS:
THE **WHY** OF LEARNING

Engagement

For purposeful, motivated learners, stimulate interest and motivation for learning.

RECOGNITION NETWORKS:
THE **WHAT** OF LEARNING

Representation

For resourceful, knowledgeable learners, present information and content in different ways.

STRATEGIC NETWORKS:
THE **HOW** OF LEARNING

Action & Expression

For strategic, goal-directed learners, differentiate the ways that students can express what they know.

Zaangażowanie

Uczniowie znacznie różnią się pod względem sposobów, za pomocą których mogą być zaangażowani lub zmotywowani do nauki. Istnieje wiele czynników, które mogą wpływać na indywidualną zmienność zachowań, w tym neurologia, kultura, osobiste nastawienie, subiektywność i wiedza podstawowa, a także wiele innych czynników. Niektórzy uczniowie są bardzo zaangażowani ze względu na spontaniczność i nowość, podczas gdy inni są zniechęceni, a nawet przestraszeni tymi aspektami, preferując ścisłą rutynę. Niektórzy uczniowie wolą pracować samotnie, a inni wolą pracować z rówieśnikami. Zapewnienie wielu sposobów na zaangażowanie jest niezbędne.

1

WSKAZÓWKA 1 - [Nabieranie zainteresowania](#)
Wywołuje podekscytowanie i ciekawość nauki.

2

WSKAZÓWKA 2 - [Stały wysiłek i wytrzymałość](#)
Stawiaj czoło wyzwaniom ze skupieniem i determinacją.

3

WSKAZÓWKA 3 - [Samoregulacja](#)
Wykorzystaj siłę emocji i motywacji w nauce.

Sposób przedstawienia

Uczniowie różnią się sposobem postrzegania i pojmowania przedstawionych im informacji. Przykładowo, osoby z niepełnosprawnością sensoryczną (np. ślepota czy głuchota); różnicą kulturową lub językową i tak dalej, mogą wymagać innego podejścia do materiału. Inni mogą po prostu lepiej przyswajać informacje lub efektywniej za pomocą środków wizualnych lub słuchowych, a nie zwykłego tekstu. Również uczenie się i przekazywanie wiedzy ma miejsce, gdy jest używanych wiele sposobów przedstawiania, ponieważ pozwalają one uczniom na tworzenie powiązań w obrębie pojęć, jak i pomiędzy nimi. Zapewnienie różnych sposobów przedstawiania jest niezbędne.

1

WSKAZÓWKA 1 - [Percepcja](#)

Korzystaj z elastycznych treści, które nie zależą od jednego zmysłu, takiego jak wzrok, słuch, ruch czy dotyk.

2

WSKAZÓWKA 2 - [Język i symbole](#)

Komunikuj się za pomocą języków, co stworzy wspólne zrozumienie.

3

WSKAZÓWKA 3 - [Zrozumienie](#)

Twórz nowe znaczenia i nowe sposoby rozumienia.

Działania i ich odzwierciedlenie

Uczniowie różnią się sposobem poruszania się po środowisku uczenia się i wyrażania tego, co wiedzą. Przykładowo, osoby ze znacznymi zaburzeniami ruchu (np. porażenie mózgowe), osoby mające problemy ze zdolnościami strategicznymi i organizacyjnymi (zaburzenie funkcji wykonawczych), osoby z barierą językową, itd. podchodzą bardzo odmiennie do zadań edukacyjnych. Niektórzy mogą dobrze wyrażać się w tekście pisanym, ale nie w mowie, i odwrotnie. Należy również pamiętać, że działanie i wyrażanie wymagają dużej dawki strategii, praktyki, i organizacji, a jest to kolejny obszar, w którym uczniowie mogą się różnić. W rzeczywistości nie ma jednego sposobu działania i wyrażania, który byłby optymalny dla wszystkich uczniów; zapewnianie możliwości działania i wyrażania jest niezbędne.

1

WSKAZÓWKA 4 - [Czynności fizyczne](#)
Korzystaj z dostępnych materiałów i narzędzi

2

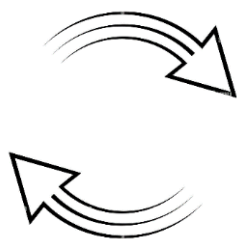
WSKAZÓWKA 5 - [Wyrażanie i komunikacja](#)
Twórz i dziel się pomysłami, korzystając z narzędzi, które pomagają osiągnąć cele kształcenia.

3

WSKAZÓWKA 6 - [Funkcje wykonawcze](#)
Opracowuj plany i działaj zgodnie z nimi, aby jak najlepiej wykorzystać naukę.

Kompleksowe podejście do przemyslenia metodologii nauczania.

CELE KSZTAŁCENIA	METODY	MATERIAŁY NAUKOWE	OCENIANIE
Tradycyjne programy nauczania skupiają się na celu powiązonym z treścią i wynikami; program nauczania bazujący na UDL skupia uwagę na szkoleniu „uczniów-ekspertów”.	Oparte na dowodach, zróżnicowane, oparte na celu edukacyjnym. W przypadku większej liczby UDL większe zróżnicowanie w oparciu o zmienność uczniów w zakresie zadań, kontekstu, zasobów społecznych i emocjonalnych oraz środowiska w klasie.	Środki stosowane do prezentacji treści nauczania, przekazywania wiedzy koncepcyjnej, konstruowania strategicznego wyrazu swojej wiedzy. Charakterystycznym elementem UDL jest ich zmienność i elastyczność.	Proces gromadzenia informacji o wynikach uczniów przy użyciu różnych metod i materiałów w celu podejmowania świadomych decyzji dotyczących nauczania. Celem UDL jest poprawa dokładności i aktualności oceniania, które jest wszechstronne i wystarczająco jasne, aby mogło stanowić wskazówkę dla każdego. Osiąga się to po części przez skrupulatne skupienie się na celu, a nie na sposobach pozwalając na wykorzystanie wsparcia i struktur

Kilka praktycznych przykładów

Matematyka

Kreatywne
pisanie

Nauki
ściśle

Technologia jako narzędzie uniwersalnego podejścia do nauki i integracji

Zgodnie z założeniami Raportu UNESCO o stanie edukacji na świecie z 2023 roku

„Możliwości technologiczne oferują systemom edukacji narzędzia umożliwiające przezwyciężenie długotrwałych nierówności w dwóch kluczowych wymiarach: dotarcie do populacji znajdujących się w niekorzystnej sytuacji oraz zapewnienie, że materiały docierają do wszystkich uczniów w bardziej angażujących i tańszych formatach (ibid., str. 5)”.

Wykorzystanie technologii cyfrowych w szkole może znacznie zwiększyć elastyczność i zapewnić środowisko potrzebne do zastosowania zasady Universal Design for Learning. Jednak pojawiają się nowe bariery utrudniające uczestnictwo w społeczeństwie i edukacji. Mogą one pogłębić istniejącą wrażliwość jednostek lub grup, ale także stworzyć nowe formy podatności na wykluczenie społeczne i edukacyjne.

Raport UNESCO o
stanie edukacji na
świecie z 2023
roku

Narzędzia cyfrowe nie są automatycznie integracyjne,

- muszą być zaprojektowane z myślą o każdym / uniwersalnym projekcie, w przeciwnym razie istnieje ryzyko stworzenia większego wykluczenia
- rozwój zawodowy nauczycieli jest kluczem do wykorzystania technologii cyfrowych w sposób integracyjny i przyznania pierwszeństwa pedagogice

Celem nie jest samo zastosowanie odpowiednio zaprojektowanych technologii cyfrowych w edukacji, ale cyfrowa transformacja systemu edukacyjnego. Wymaga to zaangażowania wszystkich poziomów – od indywidualnego, poprzez instytucję edukacyjną, aż po poziom regionalny lub krajowy. Takie zaangażowanie jest kluczowe, jeśli integracyjna edukacja cyfrowa ma zostać trwale zakorzeniona w strukturach systemu edukacji.

Więcej informacji w **Module 4**

IV. Integracyjna cyfrowa edukacja

Od dostępności i wspomagających technologii po Universal Design

Wylaniający się zestaw trudniejszych do zidentyfikowania słabych punktów nie wynika z tradycyjnie identyfikowanej przepaści cyfrowej (dostęp cyfrowy, a brak dostępu). [...] bardziej subtelne formy wykluczenia są związane ze zdolnością do krytycznego i refleksyjnego podejścia do kwestii takich jak **prywatność, niewłaściwe wykorzystanie danych** (przez podmioty prywatne i polityczne), **własność/autorstwo oraz (niewłaściwe) wykorzystanie mediów społecznościowych**. Nawet w kontekstach, w których istnieje dostęp do nowych technologii i infrastruktury, rozbieżności w obrębie platform cyfrowych mogą powodować dalsze dysproporcje i marginalizację, ograniczając wzmocnione wykorzystanie (UNESCO Institute for Lifelong Learning, 2021, str. 101).

Aby zmniejszyć ryzyko wykluczenia w procesie cyfryzacji oraz holistycznie zapewnić integrację wszystkich uczniów do wysokiej jakości edukacji, warto rozważyć:

1. „Ograniczony dostęp i słabą infrastrukturę techniczną”
2. „Ograniczenia grup i społeczności marginalizowanych cyfrowo”
3. „Ograniczenia związane z wiedzą cyfrową, umiejętnościami czytania i praktyką”
4. „Ograniczenia związane z wolą polityczną, rozwojem polityki i priorytetami gospodarczymi” (UNESCO Institute for Lifelong Learning, 2021, str. 97).

UNESCO Institute for Lifelong Learning, 2021. *Inclusive lifelong learning in cities: Policies and practices for vulnerable groups*. Hamburg: UNESCO Institute for Lifelong Learning

Technologie wspomagające VS. Universal design (UD)

Technologia jest czasami przydatna wszystkim ludziom, ale niekoniecznie jest równie szybka, bogata w informacje, wygodna i przyjemna dla wszystkich

Inicjatywa na rzecz
dostępności
sieci

Plan działania
UE w dziedzinie
edukacji
cyfrowej na lata
2020-27

Centrum
Doskonalenia
Universal Design

Technologie
wspomagające
(AT)

Universal
design (UD)

„Sprzęt, urządzenia, aparatura, usługi, systemy, procesy i modyfikacje środowiskowe wykorzystywane przez osoby niepełnosprawne w celu pokonania barier społecznych, infrastrukturalnych i innych utrudniających samodzielność w uczeniu się, bezpieczne i łatwe uczestnictwo w zajęciach edukacyjnych oraz pełne uczestnictwo w społeczeństwie” (UNESCO, 2020, str. 419).

- Technologie wspomagające mogą charakteryzować się słabą użytecznością (ponieważ producenci rzadko mają wystarczającą wiedzę z zakresu interakcji użytkownika) i wysokimi kosztami (technologie wspomagające są często tworzone w małych ilościach, więc koszty rozwoju rozkładają się na zaledwie kilka jednostek).
- Środowisko uczniów nie zawsze jest gotowe na integrację technologii wspomagających. Dotyczy to również nauczycieli, którzy często nie są przygotowani do ich włączania do zajęć lekcyjnych (Zilz i Pang, 2021)

„Projektowanie produktów, środowisk, programów i usług tak, aby były użyteczne dla wszystkich w jak największym stopniu, bez konieczności adaptacji lub specjalistycznego projektowania” (UNESCO, 2020, str. 420).

- Jest bardzo przydatny dla szerszego grona osób, dlatego jest tańszy
- Łatwiej jest zintegrować go ze środowiskiem edukacyjnym, ponieważ każdy może z niego korzystać
- Potrzebuje rozwoju badań i projektowania, a adaptacja istniejącej technologii jest często łatwiejsza

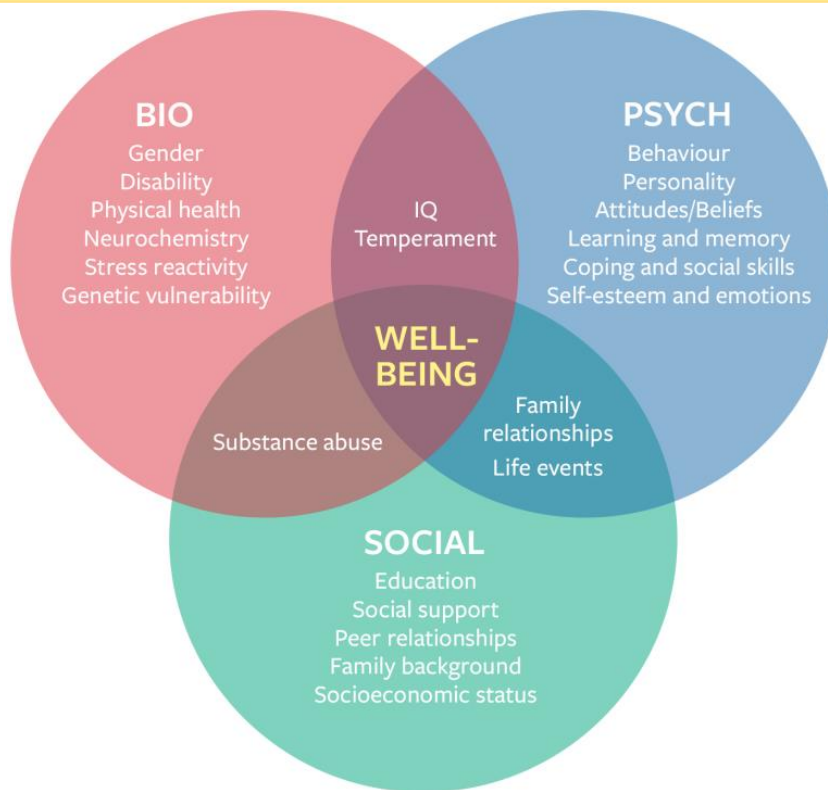

Technologie wspomagające należy stosować jako środek uzupełniający tylko tam, gdzie technologia UD (jeszcze) nie zaspokaja w wystarczającym stopniu potrzeb wszystkich użytkowników. Zaangażowanie użytkowników końcowych w proces rozwoju i projektowania technologii wspomagających może poprawić nie tylko jego użyteczność, ale także pożyteczność lub atrakcyjny wygląd (Bricout i in., 2021).

ICT i Universal Design

Integracja w edukacji cyfrowej jest **zjawiskiem wielowymiarowym**, na które wpływa przynajmniej społeczeństwo, wyposażenie techniczne, instytucja edukacyjna, sytuacja edukacyjna i poszczególni uczniowie. Podatność na wykluczenie w edukacji cyfrowej można powiązać ze zjawiskami związanymi z uczeniem się, które są silnie powiązane z mechanizmami społecznymi i dlatego można je przypisać **intersekcjonalności**.

Aby poradzić sobie z podatnością na zagrożenia, należy odejść od kategoryzacji medycznej lub zorientowanej na deficyty w modelu społecznym lub biopsychosocjalnym.

Human Givens Institute (2020)
Biopsychosocial Model
[Infografika]. East Sussex: UK

Więcej informacji w **Module 4**

ICT I UNIVERSAL DESIGN

- ✓ W przypadku indywidualnych uczniów integracja w edukacji cyfrowej znajduje odzwierciedlenie w **dostępności technicznej**, obecności i widoczności, **aktywnym zaangażowaniu społecznym**, interakcji i współpracy między sobą oraz poczuciu docenienia i **włączenia do społeczności edukacyjnej**.
- ✓ **Kompetencje cyfrowe uczniów** odgrywają ważną rolę, zwłaszcza w zakresie komunikacji, współpracy i bezpieczeństwa, pełnych szacunku i doceniania interakcji społecznych, rozwoju i wzmacniania własnej pozycji jako osoby cyfrowej, wyrażania własnego głosu, krytycznej refleksji nad mediami cyfrowymi i samoobrony przed przemocą w środowiskach cyfrowych.
- ✓ Projektując warunki sprzyjające integracji w cyfrowych i analogowych placówkach edukacyjnych, konieczne jest połączenie spostrzeżeń uzyskanych od różnych osób lub grup narażonych na wykluczenie w celu opracowania **środków zapewniających całościowe spojrzenie na integrację** w celu zapewnienia wysokiej jakości edukacji dla wszystkich uczniów.

Więcej informacji w
Module 3

Łączenie prymatu pedagogiki z podejściem skoncentrowanym na technologii

Prymat pedagogiki VS. Podejście skoncentrowane na technologii

- wybór, projektowanie i wykorzystanie technologii cyfrowych i mediów odbywa się wyłącznie zgodnie z wymogami pedagogiki integracyjnej.
- Koncentruje się na potrzebach uczniów, wykorzystując technologię tylko wtedy, gdy jest przydatna i konieczna.
- Może stymulować tworzenie uniwersalnych technologii projektowania, które zastąpią technologię wspomagającą.

- Koncentruje się na konkretnych technologiach i prezentuje ich potencjał we wspieraniu integracyjnej edukacji cyfrowej.
- Wynika to z pytań: Jakie technologie są obecnie dostępne? Co można z nimi zrobić w obszarze integracyjnej edukacji cyfrowej?
- Zaletą takiego podejścia jest pobudzenie innowacyjnego myślenia i generowanie pomysłów, które bez znajomości tych technologii nigdy by nie powstały.

Perspektywę skoncentrowaną na technologii można zastosować pod prymatem pedagogiki do opracowywania pomysłów i innowacji oraz angażowania użytkowników tych technologii – nauczycieli, uczniów i innych interesariuszy – jako ekspertów w swoich dziedzinach.

Oprogramowanie i sprzęt do nauki

(Mobile-learning) „M-learning to metoda nauczania i uczenia się wykorzystująca urządzenia mobilne posiadające łączność bezprzewodową” (Criollo-C, Luján-Mora & Jaramillo-Alcázar, 2018, str. 1). - wspiera równość ekonomiczną. Urządzenia mobilne w połączeniu z aplikacjami mogą być realną i efektywną alternatywą dla klasycznych AT, które często są monofunkcyjne i drogie.

Otwarte zasoby edukacyjne (OZE) mają wyraźnie na celu poprawę dostępności materiałów dydaktycznych. Chociaż oferują możliwość bezpłatnego korzystania, ze względu na licencję, ich projekt techniczny i dydaktyczny nie zawsze jest odpowiedni dla wszystkich uczniów.

Grywalizacja to „praktyka upodabniania działań do gier, aby uczynić je bardziej interesującymi i przyjemnymi” (Cambridge Dictionary, brak daty). Może motywować uczniów, a tym samym wspierać proces uczenia się.

Adaptacyjne uczenie się – metoda edukacji lub szkolenia z wykorzystaniem komputerów, która wykorzystuje algorytmy (= zestawy reguł matematycznych) do zmiany materiałów dydaktycznych, ćwiczeń itp. zgodnie z potrzebami i wynikami każdego ucznia

Nauczanie mieszane obejmuje różnorodne podejścia do procesu uczenia się:

- łączenie terenu szkoły i innych środowisk fizycznych oddalonych od terenu szkoły (albo w obecności nauczyciela/trenera, albo w przypadku nauczania na odległość);
- łączenie różnych narzędzi edukacyjnych, które mogą być cyfrowe (w tym nauka online) i niecyfrowe (Rada Unii Europejskiej, 2021, str. 12).

Bardziej ukierunkowane wykorzystanie ICT do tworzenia możliwości wzajemnego uczenia się na różnych poziomach oferuje wiele niewykorzystanego potencjału.

Technologia teleobecności pozwala osobie m.in. aby pozwolić hospitalizowanym dzieciom poczuć się tak, jakby były obecne, sprawić wrażenie lub efekt obecności w miejscu innym niż ich prawdziwe położenie. Teleobecność wymaga interakcji zmysłów użytkownika z określonymi bodźcami, aby zapewnić poczucie przebywania w innym miejscu. Dodatkowo użytkownicy mogą otrzymać możliwość wpływania na zdalną lokalizację

Masowe otwarte kursy internetowe (MOOC) powinny odpowiedzieć na wezwanie do edukacji dla wszystkich – nawet jeśli nie zawsze są one bezpłatne. Kursy MOOC mogą potencjalnie poprawić swój dostęp dla grup uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji, jeśli materiały zostaną opracowane z myślą o osobach znajdujących się w niekorzystnej sytuacji i zapewnione zostanie również wsparcie w uczeniu się twarzą w twarz.

Imersyjne środowiska uczenia się (ILE)

- ✓ Sytuacje edukacyjne konstruowane przy użyciu różnych technik i narzędzi programowych, w tym uczenia się opartego na grach, symulacji i wirtualnych światów 3D, odróżniają się od innych metod uczenia się możliwością symulowania realistycznych scenariuszy i środowisk, które dają uczniom możliwość ćwiczenia umiejętności i interakcji z innymi uczniami (Gartner Information Technology Glossary, 2022).
- ✓ Rzeczywistość rozszerzona (AR), rzeczywistość wirtualna (VR) – często zwiększają koncentrację i zaangażowanie uczniów. Ta wizualizacja ułatwia uczniom zrozumienie abstrakcyjnych pojęć i często pozwala im lepiej zrozumieć i ocenić rzadkie sytuacje (Boyles, 2017). Wysoki stopień interaktywności tej technologii sprzyja proaktywnemu uczeniu się i asymilacji różnych sytuacji. Jeśli chodzi o integrację, uznano, że AR może poprawić dostęp do treści i wyeliminować bariery. Jednakże, chociaż istnieje wiele zastosowań w tym obszarze dostosowanych do konkretnych odbiorców, nie jest znane żadne zastosowanie, które umożliwiłoby każdemu uczniowi w zróżnicowanej klasie sprawiedliwe uczestnictwo w procesie uczenia się.
- ✓ Wirtualna rzeczywistość może również stanowić wsparcie w opracowaniu adaptacyjnego systemu e-learningowego, który zapewnia spersonalizowane usługi edukacyjne i materiały do nauki dla wszystkich uczniów. Techniki sztucznej inteligencji, takie jak głębokie uczenie się i widzenie komputerowe, można również wykorzystać do opracowania inteligentnych narzędzi wspomagających uczenie się na potrzeby integracyjnej edukacji.

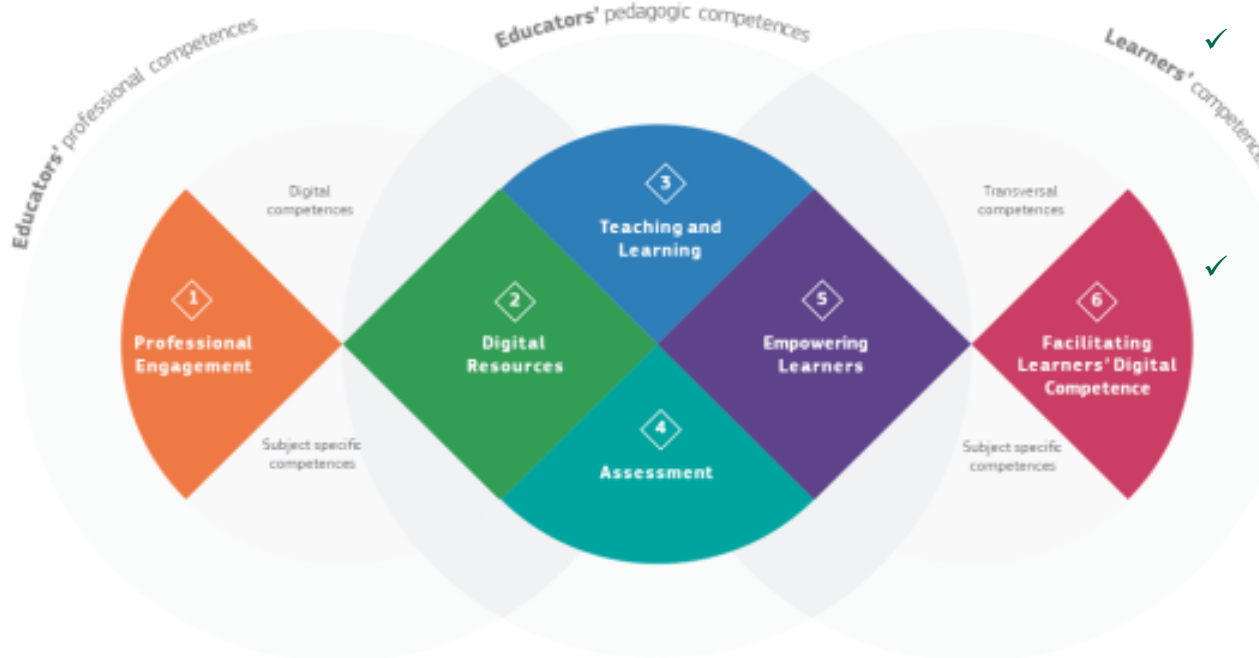
Narzędzia VR lub AR mogą służyć do symulowania zajęć w klasie dla nauczycieli. W ten sposób nauczyciele zdobywają praktykę we wdrażaniu strategii zarządzania klasą.

PROFESJONALNE KSZTAŁCENIE NAUCZYCIELI I INKLUZYWNA EDUKACJA CYFROWA

- ✓ Media cyfrowe nie działają w izolacji, jeśli chodzi o pozytywny lub negatywny wpływ na sukces w nauce lub integrację. Należy je zawsze postrzegać w interakcji z innymi czynnikami, takimi jak kompetencje i postawy nauczycieli, a także zasoby techniczne i czasowe oraz odpowiednie wsparcie.

Nauczyciele muszą wybierać integracyjne materiały dydaktyczne, które nie stwarzają żadnych barier lub przedstawiają ich niewiele i są odpowiednie dla wszystkich uczniów. AT należy uwzględnić w szkoleniu, aby zwiększyć jego wykorzystanie.

- ✓ Kompetencje takie jak umiejętność korzystania z mediów, danych i podejmowanie decyzji w oparciu o materiały są ważne w kontekście integracyjnej edukacji cyfrowej.

- ✓ Dydaktyka zorientowana na integracji ma na celu oddanie sprawiedliwości różnorodności: należy zbadać, które cele kształcenia są istotne dla wszystkich, biorąc pod uwagę ich indywidualność. Ważne są podejścia wspierające samodzielne i niezależne uczenie się. Szczególną rolę odgrywa także uczenie się społeczne i oparte na współpracy.

https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcompedu_en

Więcej informacji w **Module 3**

INTEGRACYJNA EDUKACJA CYFROWA I ŚRODOWISKO EDUKACYJNE

Jeśli chodzi o placówki edukacyjne, nie należy skupiać się wyłącznie na indywidualnych przypadkach, ale dążyć do holistycznego spojrzenia na integrację wszystkich uczniów. Dlatego integracja w edukacji cyfrowej wymaga:

- analizy poziomu integracji poszczególnych uczniów pod kątem dostępu, uczestnictwa w życiu społecznym i postrzeganej integracji;
- analizy odpowiednich elementów środowiska poszczególnych uczniów, które wpływają na integrację do środowiska uczenia się, biorąc pod uwagę cyfryzację. Obejmuje to samo środowisko nauczania-uczenia się, instytucję edukacyjną jako organizację, relacje z rówieśnikami, nauczycielami i innymi zaangażowanymi osobami oraz wszystkie inne istotne części środowiska ucznia (np. rodzina, społeczeństwo itp.);
- dokładnego zbadanie potencjału mediów cyfrowych w zakresie zmniejszania nierówności oraz wspierania dostępu, uczestnictwa i integracji społecznej, ale także rozważenia zagrożeń związanych z cyfryzacją w kontekście wykluczenia i zapobiegania mu;
- identyfikacji interwencji pedagogicznych mających na celu ograniczenie wykluczenia i zwiększenie zintegrowanie indywidualnego ucznia, a w konsekwencji odzwierciedlenie integracji wszystkich.

Więcej informacji w **Module 4**

Studium przypadku 1: Magiczna sala Politechniki Mediolańskiej

Krótką historią

Magiczna sala to immersyjne środowisko uczenia się, w którym dzieci o mieszanych zdolnościach mogą wchodzić w interakcję z różnymi symulowanymi komputerowo sytuacjami. Te symulacje mogą uczyć codziennych umiejętności lub wzmocnić współpracę pośród dzieci albo wprowadzić scenariusze rozwiązujące problem. Dzieci są zachęcane do wspólnej pracy i poszukiwania wspólnych rozwiązań.

Jaki jest cel

Magiczna sala to wszechstronne środowisko, które można wykorzystać do osiągnięcia różnorodnych efektów uczenia się. Tworzy przestrzeń dla dzieci o mieszanych zdolnościach do wzajemnej interakcji w zakresie rzeczywistych problemów życiowych lub kwestii dyscyplinarnych. Ma charakter integracyjny, ponieważ w jego założeniu wymagana jest współpraca wszystkich w celu osiągnięcia wspólnego rozwiązania.

Kilka pytań do refleksji

Jakie widzisz potencjalne zastosowanie magicznej sali w swoich szkołach?

Jaki potencjał integracji widzisz w immersyjnym środowisku?

Jakie wyzwania widzisz w korzystaniu z tego rodzaju narzędzi cyfrowych?

Studium przypadku 2: Kształcenie na odległość w celu wspierania podatności na zagrożenia

Krótką historią

„Jestem dyrektorem szkoły w obszarze wiejskim, gdzie szkoły znajdują się na rozległym terenie. Dlatego też nie jest łatwo zorganizować zajęcia pozalekcyjne mające na celu wsparcie potrzeb edukacyjnych uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji. Autobus szkolny nie jest dostępny, a rodzice nie mogą ich wozić.»
Rozwiązaniem było stworzenie cyfrowego pokoju do nauki z zarezerwowanymi „miejscami do siedzenia”, z którymi uczniowie mogli się połączyć, aby odrobić lekcje lub wykonać specjalne czynności. Każda cyfrowa sala oferowała 20 miejsc i była nadzorowana przez osobę dorosłą. Uczniowie mogą pracować w ciszy lub prosić siebie nawzajem lub dorosłych o pomoc i wsparcie, dzieląc się pytaniami, odpowiedziami i wspólnymi rozwiązaniami.

Jaki jest cel

Dyrektor stoi przed wyzwaniem pomocy uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji, mieszkającym na rozległym terytorium wiejskim, w zaspokojeniu ich potrzeb edukacyjnych. Rozwiązaniem było stworzenie cyfrowej przestrzeni, w której uczniowie mogliby się łączyć, aby odrabiać lekcje lub wykonywać specjalne czynności. Możliwość wspólnej pracy, choć na odległość, dodała im motywacji i pomogła pokonać trudności, poprawiając efekty uczenia się dla wszystkich.

Kilka pytań do refleksji

Jako lider, przed jakimi wyzwaniami stoisz, aby pomóc uczniom słabym w nauce?

Czy nauka zdalna może być pomocna?

Jakie możliwości oferują narzędzia cyfrowe w Waszych szkołach słabym uczniom?

V. Cyfrowa ocena w integracji

CZYM JEST OCENIANIE

Zastosowano definicję Keevesa/UNESCO (1994) – ocenianie rozumiane jest jako ustalenia i osądy dotyczące jednostek (lub czasami małych grup) w oparciu o jakąś formę dowodów.

Ocenianie odnosi się do sposobu, w jaki nauczyciele i inne osoby zaangażowane w edukację ucznia systematycznie zbierają, a następnie wykorzystują informacje na temat poziomu osiągnięć i/lub rozwoju ucznia w różnych obszarach jego doświadczenia edukacyjnego (naukowego, behawioralnego i społecznego).

Oprócz oceniania podsumowującego służącego określeniu indywidualnych osiągnięć, nauczyciele stosują ocenianie kształtujące, które:

- ✓ Jest bezpośrednio powiązane z programami nauczania, które realizują wszyscy uczniowie (z SEN i bez SEN);
- ✓ Ma głównie charakter nieporównawczy, skupiając się na informacjach, które pomagają nauczycielom zaplanować kolejne kroki w procesie indywidualnego uczenia się ucznia (ocena kształtująca);
- ✓ Może zawierać elementy podsumowujące powiązane ze strategicznymi punktami programów nauczania, ale nie musi.

Kluczem jest wykorzystanie oceniania jako sposobu na polepszenie osiągnięć wszystkich uczniów

ZASADY NA PODSTAWIE INTEGRACYJNEGO OCENIANIA

Ogólnym celem integracyjnego oceniania jest to, aby wszystkie zasady i procedury oceniania wspierały i wzmacniały pomyślną integrację i uczestnictwo wszystkich uczniów narażonych na wykluczenie.

Zasady leżące u podstaw integracyjnego oceniania:

- Należy stosować wszystkie procedury oceniania, aby informować i promować naukę wszystkich uczniów;
- Wszyscy uczniowie powinni mieć prawo do udziału we wszystkich procedurach oceniania;
- Wszystkie procedury oceny powinny się uzupełniać i wzajemnie informować;
- Wszystkie procedury oceniania powinny mieć na celu „celebrowanie” różnorodności poprzez identyfikację i docenianie indywidualnych postępów i osiągnięć w nauce wszystkich uczniów;
- Integracyjne ocenianie wyraźnie ma na celu zapobieganie segregacji poprzez unikanie form etykietowania, które koncentrują się na brakach uczniów. Zamiast tego wykorzystuje podejście edukacyjne/interaktywne, które może zwiększyć szanse na pomyślną integrację poprzez rozważenie mocnych stron ucznia i zastosowanie informacji z oceny bezpośrednio do strategii nauczania i uczenia się.
- Wszystkie procedury, metody i narzędzia oceniania powinny informować nauczycieli i uczniów oraz wspierać ich w pracy;
- Wszystkie procedury oceniania powinny unikać oceniania „wysokiej stawki” i minimalizować potencjalne negatywne konsekwencje jakiegokolwiek procesu lub procedury oceniania dla wszystkich uczniów.

METODY INTEGRACYJNEGO OCENIANIA

- Integracyjne metody oceniania informują o produkcie lub efektach uczenia się, ale także dostarczają nauczycielom informacji, jak w przyszłości rozwijać i usprawniać proces uczenia się pojedynczego ucznia lub grupy uczniów;
- Podejmowanie decyzji w oparciu o integracyjne ocenianie bazuje na szeregu źródeł wspartych na działaniach i przedstawia dowody nauki zebrane na przestrzeni czasu (a nie wyrywkowe, jednorazowe informacje do oceny);
- W integracyjnym ocenianiu niezbędna jest bogata oferta metod, aby zapewnić szeroki zakres ocenianych obszarów (zarówno przedmiotów nieakademickich, jak i akademickich);
- Metody oceniania powinny mieć na celu dostarczenie „informacji o wartości dodanej” na temat postępów i rozwoju uczniów w nauce, a nie tylko wyrywkowych informacji;
- Wszelkie informacje dotyczące oceniania należy umieścić w kontekście i uwzględnić środowisko edukacyjne, a także wszelkie czynniki domowe lub środowiskowe, które wpływają na naukę ucznia;
- Integracyjne ocenianie powinno obejmować ocenę czynników sprzyjających integracji poszczególnych uczniów, aby można było skutecznie podejmować szersze decyzje dotyczące szkoły, zarządzania klasą i wsparcia.

POTENCJAŁ CYFROWY W OCENIANIU

Strategie oceniania	Potencjalne wykorzystanie technologii cyfrowej
Rozwijanie współpracujących zespołów interdyscyplinarnych, aby przyczyniać się do bieżącego oceniania w klasach ogólnodostępnych	Media społecznościowe, repozytoria, spotkania online
Procedury oceniania łączące jeden etap nauki szkolnej z kolejnym	Media społecznościowe, filmy podczas ćwiczeń lub zajęć szkolnych
Poszerzenie zakresu oceny, tak aby obejmowała coś więcej niż tylko treści akademickie/przedmiotowe i obejmowała także sytuacje społeczno-emocjonalne.	Pytania otwarte online, elektroniczna tablica ogłoszeń, nagrywanie wideo
Dostarczanie uczniom informacji o postępach w ich nauce wydaje się motywujące, ale dzięki upewnieniu się, że rozumieją, w jaki sposób się czegoś nauczyli (a także czego się nauczyli), ocena staje się dla nich narzędziem pozwalającym zrozumieć ich własne procesy uczenia się.	Dzienniki online, blogi
Rozwijanie zakresu metod oceniania, narzędzi dostępnych nauczycielom klas ogólnodostępnych, ze szczególnym uwzględnieniem samooceny	Możliwość wielokrotnego wyboru online, lista kontrolna samooceny; lista kontrolna online, wielokrotny wybór, dopasowywanie, etykietowanie obrazu
Opracowywanie nowych sposobów zbierania informacji o ocenach i dowodach na naukę ucznia.	Portfolio online, przygotowanie prezentacji i ebooków, migawki,

Studium przypadku 3: Szkoła w muzeum

Krótką historią

„Nasi uczniowie spędzili tydzień na lekcjach w muzeum miejskim i chcieliśmy, aby w pełni skorzystali z immersyjnego środowiska uczenia się, ale nie wiedzieliśmy, jak uruchomić procesy metapoznawcze i samooceny, zaczynając od zajęć organizowanych przez edukatorów muzealnych”. (Nauczyciel ze szkoły podstawowej we Włoszech)

Uczniowie zostali podzieleni na małe grupy, z których każda była odpowiedzialna za udokumentowanie jednego dnia zajęć przy użyciu narzędzi cyfrowych. Zdjęcia, teksty, wywiady zebrane w ciągu dnia przez każdą grupę musiały zostać zmontowane i ostatecznie stać się wyczerpującą i spójną cyfrową narracją tygodnia.

Jaki jest cel

Zespół nauczycieli stanął przed szansą i wyzwaniem, jakim było spędzenie tygodnia z jej klasą w integracyjnym, multimodalnym i interdyscyplinarnym kontekście, takim jak muzeum, i potrzebował sposobu, aby pomóc uczniom w skupieniu się, aby nie byli przytłoczeni ilością oferowanych bodźców.

Celem nauczycieli było wspieranie procesu metapoznawczego w celu pracy nad takimi kompetencjami, jak samoocena i umiejętność uczenia się. Aby tego dokonać w szkole w kontekście muzealnym, postanowiono wykorzystać narzędzia cyfrowe.

Kilka pytań do refleksji

Jak jako lider możesz wspierać wykorzystanie technologii cyfrowych jako narzędzia refleksyjnego dla uczniów?

Jak oceniać kompetencje cyfrowe i jak oceniać za pomocą narzędzi cyfrowych?

Jakiego rodzaju szkolenia potrzebowaliby w tym celu Twoi nauczyciele?

Czy ten proces może nastąpić nawet poza takim immersyjnym kontekstem jakim jest muzeum?

VI. Pytania i odpowiedzi

Pytania i odpowiedzi

1. W jaki sposób intersekcjonalność wpływa na pomyślną integrację w edukacji?

- a) Intersekcjonalność oznacza, że istnieje wiele czynników i niedogodności, które wpływają na wrażliwe grupy, dlatego też, aby zapewnić pomyślne włączenie do edukacji, szkoły muszą uwzględniać doświadczenia uczniów w zakresie integracji i wykluczania także poza sytuacją nauczania i uczenia się
- b) Intersekcjonalność jest czynnikiem wpływającym na wrażliwe grupy i dlatego, aby zapewnić pomyślną integrację w edukacji, szkoły muszą mu przeciwdziałać
- c) Intersekcjonalność dotyczy powiązań pomiędzy różnymi dziedzinami dyscyplin. Wszyscy uczniowie powinni mieć te powiązania jasno postawione

2. Jak możemy zdefiniować integrację?

- a) Proces składający się z działań i praktyk, które uwzględniają różnorodność i budują poczucie przynależności, zakorzenione w przekonaniu, że każdy człowiek ma wartość i potencjał i należy go szanować
- b) Integracja jest rozumiana jako konstrukt teoretyczny w sensie pożądanego celu, który ma zostać osiągnięty, a nie jako aktualna rzeczywistość społeczna.
- c) Obydwie odpowiedzi są poprawne

3. Jaki powinien być prawidłowy związek pomiędzy perspektywą skupioną na technologii a prymatem pedagogiki na rzecz wdrażania rozwiązań cyfrowych w szkołach?

- a) Perspektywa skupiona na technologii musi zostać uznana za priorytet, aby wprowadzać innowacje w procesach szkolnych i uczenia się oraz informować o wyborach pedagogicznych
- b) Perspektywa skoncentrowana na technologii może zostać wykorzystana pod prymatem pedagogiki do opracowania pomysłów i innowacji oraz do zaangażowania użytkowników tych technologii jako ekspertów w swoich dziedzinach.
- c) Wdrażanie rozwiązań cyfrowych w szkołach wymaga znacznych inwestycji w sprzęt cyfrowy, aby na nowo przemysleć innowacyjne nauczanie

Pytania i odpowiedzi

4. Dlaczego Universal Design for learning jest spójnym podejściem do wspierania skutecznej edukacji integracyjnej?

- a) Universal Design promuje takie podejście do nauki, które przyznaje równą godność wszystkim dyscyplinom. Ma zatem charakter integracyjny
- b) Nastawienie Universal Design ma na celu wdrożenie placówek edukacyjnych stworzonych z myślą o wszystkich uczniach. Jest to podejście zapobiegawcze i dlatego sprzyja integracji społecznej
- c) obie odpowiedzi są poprawne

5. Kiedy należy stosować technologie wspomagające (AT) zamiast Universal Design for Learning?

- a) Należy zawsze stosować AT, są one podstawą prawdziwej integracji.
- b) AT nie zapewniają dostępu tej samej jakości wszystkim użytkownikom, dlatego nigdy nie należy z nich korzystać
- c) AT należy stosować jako środek kompensacyjny tylko wtedy, gdy technologia UD (jeszcze) nie zaspokaja w wystarczającym stopniu potrzeb wszystkich użytkowników. Zaangażowanie użytkowników końcowych w proces rozwoju i projektowania AT może poprawić nie tylko jego użyteczność, ale także użyteczność lub atrakcyjny wygląd

6. Jakie są zalety oceniania integracyjnego?

- a) Integracyjne metody oceniania informują na temat produktu lub efektów uczenia się, ale także dostarczają nauczycielom informacji, jak w przyszłości rozwijać i doskonalić proces uczenia się indywidualnego ucznia lub grupy uczniów
- b) Integracyjne metody oceniania mają charakter porównawczy i dostarczają nauczycielom wrywkowych informacji
- c) Integracyjne metody oceniania są obowiązkiem wyspecjalizowanych nauczycieli i nie uwzględniają samooceny

Rozwiązania:

1a; 3c

3b; 4b

5c; 6a

Bibliografia

- European Agency for Development in Special Needs Education (2011) *Teacher Education for Inclusion Across Europe – Challenges and Opportunities*, Odense, Dania: European Agency for Development in Special Needs Education
- European Agency for Special Needs and Inclusive Education, 2019. *Inclusive School Leadership: Exploring Policies Across Europe*. (E. Óskarsdóttir, V. Donnelly and M. Turner-Cmuchal, eds.). Odense, Dania
- European Agency for Special Needs and Inclusive Education, 2022. *Inclusive Digital Education*. (H. Weber, A. Elsner, D. Wolf, M. Rohs and M. Turner-Cmuchal, eds.). Odense, Dania
- UNESCO (1994) *World Conference on Special Needs Education: Access and Quality*, Salamanca, Hiszpania
- UNESCO (2009) *Policy Guidelines on Inclusion in Education*. UNESCO, Paryż
- UNESCO (2020) *Global Education Monitoring Report 2020: Inclusion and education: All means all*. Paryż, UNESCO.
- UNESCO Institute for Lifelong Learning, 2021. *Inclusive lifelong learning in cities: Policies and practices for vulnerable groups*. Hamburg: UNESCO Institute for Lifelong Learning.
- United Nations (2006) *Convention on the Rights of Persons with Disabilities*. Nowy Jork, Organizacja Narodów Zjednoczonych
- Watkins, A. (Editor) (2007) *Assessment in Inclusive Settings: Key Issues for Policy and Practice*. Odense, Dania: European Agency for Development in Special Needs Education.

Źródła internetowe

- CAST (2018). *Universal Design for Learning Guidelines version 2.2*. Dostępne na: <http://udlguidelines.cast.org>

<https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/action-plan>

- <https://unevoc.unesco.org/home/Digital+Competence+Frameworks/lang=en/id=4>